

TIJDREIZIGERS

Richard Hassink. (2013). *Elke seconde telt*. Houten: Van Goor. Isbn 978 90 003 2335 7, € 16,99, 238 blz.

Tanja de Jonge. (2013). *Tijdrovers*. Haarlem: Uitgeverij Holland. Isbn 978 90 251 1239 4, € 12,50, 160 blz.

Verhalen over reizen door de tijd blijven tot de verbeelding spreken. Klassiek geworden in de jeugdliteratuur is natuurlijk het verfilmde *Kruistocht in spijkerbroek* van wijlen Thea Beckman, waarin hoofdpersoon Dolf belandt in de middeleeuwen en zich noodgedwongen aansluit bij de Kinderkruistocht.

De afgelopen zomer verschenen twee eigentijdse verhalen met tijdreizen als belangrijkste onderwerp: *Elke seconde telt* en *Tijdrovers*. Twee spannende verhalen waaraan met name jongeren in de onderbouw veel plezier kunnen beleven.

TimeLeap

Om te beginnen het debuut van journalist, bladenmaker en eindredacteur Richard Hassink (Hengelo, 1965). In *Elke seconde telt* vertelt hij een spannend verhaal over tijdreizen waarin historische feiten en fictie op een bijzondere en knappe manier door elkaar lopen. Via Tenpages.com slaagde Hassink er middels 'crowdfunding' in voldoende aandeelhouders te vinden voor zijn geesteskind. Uitgeverij Van Goor in Houten zag vervolgens mogelijkheden het manuscript in drukvorm te verspreiden, en inmiddels ligt het boek al weer enkele maanden in de boekhandel.

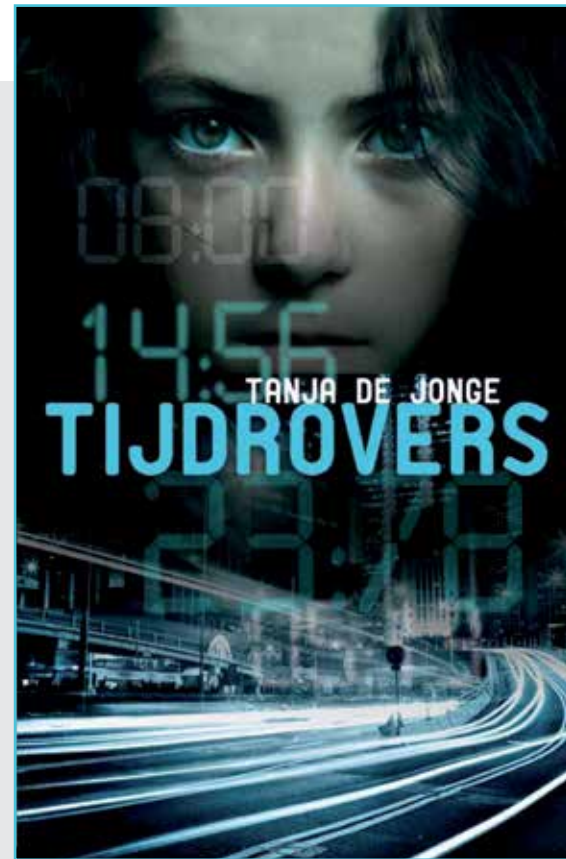
De geschiedenis speelt zich voor een deel af in de woonplaats van de auteur: Domstad Utrecht, in het jaar 2048. Hoofdrolspeelster Noa (15) woont er samen met haar grootvader, de beroem-

de Nobelprijswinnaar professor Milan Siemons, uitvinder van de teleportatiemachine, waarmee materie kan worden verplaatst over grote afstanden. De professor werkt nu in het diepste geheim op een nabijgelegen voormalige vliegbasis te Soesterberg aan een nieuw project, TimeLeap, waarmee tijdreizen niet langer sciencefiction is.

Als haar grootvader op een avond niet thuiskomt, vermoedt Noa dat er iets ergs is gebeurd. Al snel blijkt haar vermoeden gerechtvaardigd. Professor Siemons is ontvoerd door Arvid Holt, rechtsextremist en voormalig medewerker van Milan Siemons. Deze gewelddadige leider van de Nieuwe Volkspartij heeft de onzalige gedachte opgepakt terug te reizen naar de tijd van de Tweede Wereldoorlog. Hij wil Adolf Hitler opzoeken in diens luxe chalet Berghof op de Obersalzberg in Berchtesgaden, diens vertrouwen winnen en hem vervolgens cruciale informatie toespelen over D-day, de geallieerde landing in Normandië, en de atoombom. Met deze kennis moet het de nazi's lukken de oorlog in hun voordeel te beslissen en zal de geschiedenis plotseling een geheel ander verloop krijgen.

Om de reis te kunnen maken naar het jaar 1944 hebben Holt en zijn aanhangers voor hun zelfgebouwde tijdcapsule een besturingssysteem nodig dat Noa, wil ze haar opa nog levend terugzien, moet stelen uit het laboratorium in Soesterberg. Dát is echter wat professor Siemons de schurk Holt heeft wijsgemaakt. In werkelijkheid wil hij tijd winnen in de hoop dat zijn kleindochter, geholpen door diens assistent Damain, Holt kan dwarsbomen.

Achternvolgd en beschoten door een handlanger van Holt lukt het Noa ternauwernood te ontsnappen in een van de tijdcapsules. Damian blijft vertwijfeld achter. Noa heeft besloten zelf af te rei-

zen naar Zuid-Duitsland om na aankomst op de Obersalzberg ter plekke iets te bedenken waarmee ze de plannen van Holt kan vrijdelen. Door de schietpartij is de machine in onbalans geraakt en maakt Noa een tussenstop in het jaar 2013 in een huis in Bilthoven, waar ze kennismaakt met de zestienjarige Daan van den Heuvel. Als adoptiekind van hardvochtige pleegouders besluit Daan dat er niets is wat hem bindt aan het heden. Hij haalt Noa over hem mee te nemen naar het verleden, waar ze met zijn hulp de missie hopelijk tot een goed einde kan brengen.

Elke seconde telt is een ontzettend spannend boek. Het verhaal grijpt je al direct in het eerste hoofdstuk bij de strot en laat je vervolgens 238 pagina's lang niet meer los. Hassink houdt de vaart er stevig in en zorgt ervoor dat je je werkelijk geen moment verveelt. De gebeurtenissen zijn niet alleen spannend, maar de lezer steekt bovendien een en ander op over de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast biedt de geschiedenis voldoende ruimte om je als lezer te identificeren met de

hoofdpersonen. De opmerkelijke mix van fantasie en realiteit geeft het verhaal iets magisch, maakt het onweerstaanbaar.

Verwacht geen boek met hoge literaire kwaliteiten. In stilistisch opzicht kan Hassink zich absoluut nog verder ontwikkelen. Maar we hebben hier wel te maken met een verhaal met leesbevorderende elementen, geschreven voor een breed publiek. En daar ligt dan ook de grote kracht van deze overigens verzorgde uitgave.

Mirage

In *Tijdrovers* van Tanja de Jonge voetbalt de veertienjarige Siem liever dan dat hij op zijn jongere zusje Marit past. Zijn ouders staan er echter op dat hij haar niet alleen laat als zij op een woensdagmiddag een ziek familielid bezoeken. Buiten hun medeweten om heeft Siem het met Marit op een akkoordje gegooid. Hij gaat naar het voetbalveld en zij bezoekt een vriendin. Als ze uiterlijk om vijf uur thuis zijn, hoeven hun ouders niets te merken. Die arriveren immers pas rond etenstijd.

Het lijkt een simpel plan waarmee

weinig mis kan gaan. Als Siem echter thuiskomt, schittert Marit door afwezigheid. En ze is er nog steeds niet als zijn ouders op de stoep staan. Die zijn uiteraard woedend op hun zoon. Navraag die avond leert dat Marit voor het laatst is gesignaleerd door een klasgenote bij het busstation. Daarna heeft niemand haar meer gezien.

Siem besluit de volgende morgen in alle vroegte eigenhandig op onderzoek uit te gaan. Hij voelt zich schuldig en hij is vastbesloten zijn fout goed te maken. Bij het station raakt hij in gesprek met een meisje met een hond dat zich zijn lot aantrekt. Deze Lena geeft hem het visitekaartje van Mirage, het bedrijf waar zij werkt. Haar baas, tevens broer, zou hem kunnen helpen.

Siem meldt zich op het aangegeven adres. Door met het kaartje over een geschilderd belknopje te vegen, komen er vreemde krachten los en wordt Siem in een soort tunnel gezogen. Daarbij verliest hij kort het bewustzijn. Eenmaal bijgekomen maakt hij in een mysterieuze spiegelruimte kennis met Jillus Spackman, de manager van Mirage. De alleraardigste man legt Siem uit dat zijn bedrijf middels geavanceerde technologie in staat is vervlogen uren terug te halen. Mensen die spijt hebben van een bepaalde gebeurtenis kunnen hun leven als het ware een stukje laten terugspoelen om recht te zetten wat fout ging. Als tegenprestatie moeten de klanten, liefst jonge mensen met een sterke hersenactiviteit, een nacht doorbrengen in een speciaal geprepareerde slaapruijme waar elektroden hersengolven uit hun brein aftappen. Deze elektrische impulsen vormen de brandstof voor de apparatuur van Mirage waarmee het reizen door de tijd mogelijk wordt. Zo gezegd, zo gedaan. Siem reist terug naar de woens-

dagmiddag waarop hij zijn zusje kwijt raakte. Maar natuurlijk loopt het niet zoals hij had verwacht. Wat volgt, is een ingenieus en spannend verhaal waarin een van de verhaalfiguren zelfs het leven dreigt te verliezen.

Tanja de Jonge schreef voor de wat oudere kinderen (tien jaar en ouder) eerder *Dwaalspoor in de diepte* (Uitgeverij Holland, 2009) en *Gonzend gevaar* (Uitgeverij Holland, 2011). In haar verhalen is ze graag de baas. 'Dat vind ik fantastisch!' aldus de schrijfster op Leesplein (<www.leesplein.nl>). 'Ik schrijf graag boeken voor kinderen, omdat ik daarin veel fantasie kwijt kan. In mijn verhalen kom je meestal terecht op plaatsen of in werelden waar je nog niet eerder was. Of je ontmoet er personages die je in het dagelijks leven niet snel tegen zult komen. Eigenlijk schrijf ik gewoon de boeken die ikzelf als kind graag had willen lezen.'

Wat dat betreft, heeft de schrijfster ook in *Tijdrovers* haar fantasie volop de vrije loop gegeven. Het is een onderhoudende, meeslepende geschiedenis met veel actie en onverwachte gebeurtenissen die, mede door het toegankelijk taalgebruik, lekker leest. Dat maakt deze uitgave vooral ook geschikt voor jongeren met minder leeservaring, zoals we die dikwijls aantreffen in met name het vmbo.

Een minpunt is er ook. Het slot stelde mij teleur. Daar had volgens mij veel meer ingezet. Maar alles bij elkaar kunnen we hier toch spreken van een geslaagd boek waaraan jongeren van twaalf jaar en ouder ongetwijfeld veel plezier kunnen beleven. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze, maar ook andere jeugdboeken: <www.eenboekjeopen.nl>.